

Ezekből következik az, hogy a határozat indokolásában foglalt kijelentés is figyelembe vehető.

A köszénre vonatkozó bányajogosítványoknak, vagy azok használatának időleges és ellenszolgáltatás ellenében való átengedése — illetékezés szempontjából — haszonbérleti szerződésnek tekintendő. (Közigazgatási Bíróság 135. sz. jogegységi megállapodása.) Az 1861-iki országbírói értekezlet határozata alapján, az ideiglenes törvénykezési szabályok VII. részének a bányauügyekre még érvényben levő rendelkezései és az azokban foglalt eltérésekkel hatályban hagyott osztrák bányatörvény rendelkezései — különösen az ideiglenes törvénykezési szabályok 22. és 19. §-aiban s az osztrák bányatörvény 108. és 109. §-aiban, a köszénre vonatkozólag kifejezetten is az 1862. szept. 3-án 13.622. sz. a. kelt udvari rendelettel helybenhagyott utasítás 1—3. §-aiban s a 2819—888. I. M. sz. alatti rendelet 1. és 4. §-aiban foglalt rendelkezések — alapján,

kétségtelen, hogy a fenntartott ásványokra vonatkozó bányamívelési jogosítványok, az ingatlan tulajdonjától elkülönített jogként, akár élők közti jogügylettel, akár örökösödés útján átruházhatók.

Már a jogosítványoknak ebből az átruházhatóságából is következik, hogy azok haszonbérbe is adhatók. De ezenkívül az ideiglenes törvénykezési szabályok VII. részének már az 1. §-a is úgy rendelkezik, hogy a más földén, vagy földének gyomrában köszénét kiaknázó iparos, amennyiben közte és a földbirtokos között e tekintetben külön szerződés nem kötött, az addig a kincstárnak fizetett bányavámost ezentúl a földbirtokosnak „bér gyanánt“ szolgáltatassa ki;

a 21. §-a pedig a haszonbérbeadásokról külön is megemlékezik.

Tehát kifejezett intézkedések vannak arra is, hogy a bányajogosítványok — s köztük a köszénre vonatkozók is — haszonbérlet tárgyát is képezhetik.

Ennek megfelelően az illetéki díjjegyzék 20. tételéhez tartozó jegyzetek 2. pontja is tartalmaz intézkedést a bányabérletekre nézve.

Ezek alapján tehát kimondható, hogy a bányajogosítványok s az azokból folyó haszonvételekre nézve haszonbérleti jogügylet is köthető.

Az osztrák bányatörvény 2. §-a szerint,

amennyiben a bányatörvény különös határozatot nem tartalmaz,

az általános polgári törvények és a kereskedelmi törvény alkalmazandó.

Minthogy pedig a jogügyletek minősítésére nézve a bányatörvényben intézkedés nincsen:

az a kérdés, hogy a bányajogosítványokra kötött szerződés milyen jogügyletet képez,

a magánjog szabályai szerint bírálendő el.

E szabályok szerint, a gyümölcsöző dolognak vagy jognak, illetőleg azok haszonvételének, időleges és ellenszolgáltatás mellett való átengedése haszonbérleti jogügyletet képez.

Tehát a köszénre vonatkozó bányajogosítványok s köztük a köszénkutatói — bányanyitási — és kiaknázási jogsultságnak ilyen feltételek melletti átengedésére vonatkozó jogügyletre, illetékezés szempontjából, az illetéki díjjegyzék 20. tétele és annak 2. jegyzete nyer alkalmazást.

Törlési kérvény, melyben igazolás hiányában kérik az előjegyzett zálogjog törlését, akkor sem esik okirati (a törlési engedélyre megállapított) illeték alá, ha a kérvényhez nyugta vagy más, a kötelezettséget megszüntető okirat csatolva nincs. (Közigazgatási Bíróság 136. sz. jogegységi megállapodása.) A telekkönyvi rendtartás 94. §. második bekezdésének utolsó mondata értelmében, ha az igazolás meg nem történik, az előjegyzés kitöröltetik.

A 99. §. első bekezdése értelmében, ha az előjegyzést kérő fél nem tudja kimutatni, hogy az igazolási határidő fenntartatott, vagy hogy a kereset kellő időben benyújtott, az előjegyzés kitörölése minden további halasztás nélkül megengedendő.

A m. kir. Kúria 45. sz. döntvényében kimondotta, hogy az igazolási határidő elmulasztása alapján kért törlésnek megtagadására okul nem szolgálhat az, hogy az előjegyzést nyert fél a törlés iránti kérvény beadása után, de a kérvény következtében kitűzött tárgyalást megelőzőleg igazolási keresetét beadta.

Ezekből nyilvánvaló, hogy a törlésre maga az előjegyzés igazolásának elmulasztása adja meg az alapot, tehát

az előjegyzésnek igazolás hiányában való törlése iránt benyújtott kérvényt a beadványi illetéken kívül más illetékkal megterhelni nem lehet.

Rendőri hatóság előtti eljárásban bizonyítási cézzal becsatolt, feltételesen illetékmentes kereskedelmi levél, illetékmentességét a becsatolás ténye által elveszti. (Közigazgatási Bíróság 137. sz. jogegységi megállapodása.) Az illetéki díjjegyzék 59. tétel 5. pontja világos rendelkezést tartalmaz arranézve, hogy a feltételesen illetékmentes kereskedelmi levelezések, ha az illetéki díjjegyzék 79. tétel d) és e) betűi alatt megjelölt eseteken kívül, más hivatalos célokra használatnak, az illető jogügyletre és okiratokra nézve megállapított illeték alá esnek.

Az ott hivatkozott 79. tétel d) és e) betűi is okirati illetékmentességről intézkednek.